

PROGRAMACIÓN DE GREGO

CURSO 2022-23

Ies Arcebispo Xelmírez II

O departamento de Grego está composto pola xefa do departamento de Latín Dª Susana Fernández Rodríguez que imparte docencia en 1º e 2º de bacharelato, un total de oito horas, así como a materia de Latín en 4º ESO e 1º e 2º bacharelato, once horas. Este curso non se formou grupo de Cultura Clásica en 3º ESO por non haber o número mínimo esixido pola lei. Este curso produciuse un pequeno incremento do número de alumnas/os de 1º de bacharelato, o grupo está composto por 9 alumnas/os.

Lamentamos profundamente non poder dispoñer, tras máis de dez anos empregándoo como principal ferramenta de traballo, dun encerado dixital que nos permitiría avanzar a un ritmo máis rápido. Nun momento en que a administración está promovendo a elaboración dun Plan Dixital nos centros (Resolución do 3 de setembro de 2021, da Secretaría xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o deseño, elaboración e implementación do Plan Dixital nos centros docentes sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2021-2022), vémonos na obriga de traballar cun ordenador totalmente obsoleto e sen encerado dixital. Tal situación obrigounos a adquirir, con recursos persoais, unha creative pen tablet para intentar subsanar esta lamentable limitación.

GREGO 2º BACHARELATO

1.1 INTRODUCCIÓN

A materia de Grego proporciona as bases lingüísticas, históricas e culturais precisas para entender aspectos esenciais da civilización occidental; permite unha reflexión profunda sobre as linguas galega e castelá e contribúe eficazmente á aprendizaxe das linguas modernas de orixe romance ou doutras influídas polo grego. Constitúe tamén un coñecemento imprescindible para todas as persoas que optaron por unha primeira especialización no campo das humanidades ou das ciencias sociais. Os contidos propostos para Grego céntranse en dous grandes ámbitos, como son a lingua e a cultura e están distribuídos en catro bloques:

Estudo progresivo das características da lingua grega

A aprendizaxe da lingua grega e da súa gramática terá como obxectivo último a comprensión e tradución de textos literarios orixinais dunha complexidade progresiva, para o que é posible partir de textos adaptados ou elaborados. Segundo se suxire no DCB de Grego de BACHARELATO, parece recomendable seguir un método no que as regras morfosintácticas se deduzan da práctica da lectura e da tradución e no que a súa aprendizaxe sistemática constitúa unha segunda fase.

Comprensión e interpretación de textos gregos

Os textos seleccionados responderán a diferentes épocas e xéneros literarios e poderán presentarse, tanto na súa forma orixinal, coas adaptacións necesarias para facilitar a súa comprensión, como en traducións. O profesorado poderá servirse tamén de textos elaborados graduados que faciliten o acceso progresivo aos textos orixinais. A práctica da tradución de textos gregos ten que contribuír tamén á reflexión sobre a lingua propia, buscando a correcta adecuación entre as estruturas lingüísticas de ambas as linguas.

Estudo do léxico grego e a súa pervivencia en galego, castelán e outras linguas modernas

A adquisición dun vocabulario grego, baseado nunha frecuencia de uso, constitúe un instrumento para a comprensión e tradución de textos, ao tempo que permite mellorar na expresión oral e escrita en galego e en castelán, así como en linguas estranxeiras. Pódese adquirir ese vocabulario básico a través dos textos traballados, co que a súa aprendizaxe se realiza nun contexto determinado que facilita a súa asimilación. A lectura de textos traducidos e orixinais constitúe un instrumento privilexiado para pór ao alumnado en contacto coas mostras máis importantes da civilización romana: a creación literaria e a produción artística; a ciencia e a técnica; as institucións políticas, relixiosas e militares; a vida familiar, a organización social e a ordenación xurídica. A selección de textos de xéneros e épocas diversas atenderá ao criterio de ofrecer unha visión completa e equilibrada da historia e da sociedade gregas. A sistematización de todos eses datos extraídos de diversas fontes documentais, incluídas as que brindan as tecnoloxías da información e da comunicación, e a súa comparación constante cos que ofrecen as sociedades actuais permitirán unha valoración razoada da achega de Grecia á conformación do ámbito cultural e político europeo. As tecnoloxías da información e da comunicación (TICs) ofrecen novas e atractivas perspectivas no estudo da lingua e cultura grecorromana que convén aproveitar, como o uso de metodoloxías interactivas no estudo da lingua grega, procura de textos, imaxes e vídeos na

internet, ferramentas de presentación e comunicación de resultados, etc... A gradación dos contidos lingüísticos debe basearse no índice de frecuencia, situando no primeiro curso o máis habitual e deixando para o segundo o menos frecuente. Corresponde ao primeiro a lectura comprensiva e tradución de textos breves e sinxelos a través dos cales se asimilarán as estruturas da morfoloxía regular, os valores sintácticos máis usuais e os aspectos básicos da civilización grecorromana. No segundo curso avanza na lectura comprensiva e tradución de textos de maior complexidade, distinguindo neles as características do xénero literario ao que pertencen, así como o tratamento de aspectos específicos do legado grecorromano transmitiron até hoxe e seguen vivos nos nosos escritos e mesmo nas expresións da lingua cotiá.

O seu carácter **opcional** fai necesario dotar ao ensino desta materia dunha gran **flexibilidade** para adecualo á realidade de cada centro e do seu alumnado. As directrices deste currículo han de tomarse como **orientacións abertas** cara ao logro dos obxectivos sinalados para a etapa.

1.2 OBXECTIVOS DA ETAPA DE BACHARELATO (CURRÍCULO LOMCE)

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- o) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- p) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- q) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

1.3 OBXECTIVOS POR CURSO

- Iniciarse na comprensión, interpretación e tradución de textos de dificultade progresiva, utilizando para este fin o coñecemento dos elementos morfolóxicos, sintácticos e léxicos básicos da lingua grega.
- Reflexionar sobre o léxico de orixe grega presente na linguaxe cotiá e na terminoloxía científica, identificando étimos, prefixos e sufixos gregos que axuden a unha mellor comprensión das linguas modernas.
- Ler textos gregos tanto orixinais como adaptados ou traducidos, realizando unha lectura comprensiva e crítica, distinguindo as características principais e o xénero literario a que pertencen.

- Coñecer, na medida en que sexa posible, as máis importantes manifestacións culturais da Grecia antiga e recoñecer e valorar a súa contribución e continuidade ao longo da historia no mundo actual.
- Utilizar de maneira crítica fontes de información variadas, obtendo delas datos relevantes para o coñecemento da lingua e a cultura estudada.

1.4 CRITERIOS DE AVALIACIÓN (relacionados cos respectivos estándares de aprendizaxe e competencias básicas)

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
B1.1. Coñecer as orixes dos dialectos antigos e literarios, clasificalos e localizalos nun mapa.	GR2B1.1.1. Delimita ámbitos de influencia dos distintos dialectos, situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	CCL,CD,C CEC
B1.2. Comprender a relación directa entre o grego clásico e o moderno, e sinalar algúns trazos básicos que permiten percibir este proceso de evolución.	GR2B1.2.1. Compara termos do grego clásico e os seus equivalentes en grego moderno, constatando as semellanzas e as diferenzas que existen entre uns e outros e analizando a través das mesmas as características xerais que definen o proceso de evolución.	CCL,CAA
B1.3. Recoñecer a evolución da lingua grega ata chegar ao momento actual nos aspectos fonéticos, morfosintáctico e léxico.	GR2B1.3.1. Coñece a pronuncia da lingua grega moderna e utiliza algunhas palabras e expresións básicas.	CCL
B2.1. Identificar, analizar, traducir e efectuar a retroversión de calquera tipo de formas nominais e pronominais.	GR2B2.1.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	CCL
B2.2. Identificar, conxugar, traducir e efectuar a retroversión de calquera tipo de formas verbais.	GR2B2.2.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	CCL
B2.3. Coñecer as categorías gramaticais.	GR2B2.2.1. Nomea e describe as categorías gramaticais, sinalando as características que as distinguen.	CCL
B2.4. Coñecer, identificar e distinguir os formantes das palabras.	GR2B2.4.1. Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e afixos, e procura exemplos doutros termos nos que estean presentes.	CCL
B2.5. Realizar a análise morfolóxica das palabras dun texto grego.	GR2B2.5.1. Sabe determinar a forma, a clase e a categoría gramatical das palabras dun texto, detectando correctamente coa axuda	CCL

	do dicionario os morfemas que conteñen información gramatical.	
B3.1. Recoñecer os valores dos casos e os usos sintácticos do sistema pronominal.	GR2B3.1.1. Recoñece os valores dos casos gregos e os usos dos pronomes en frases e textos propostos.	CCL
B3.2. Recoñecer os usos das preposicións e dos complementos circunstanciais.	GR2B3.2.1. Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	CCL
B3.3. Coñecer e identificar os usos modais propios da lingua grega.	GR2B3.3.1. Coñece, identifica e traduce correctamente os usos modais propios da lingua grega.	CCL
B3.4. Recoñecer e clasificar as oracións e as construcións sintácticas.	GR2B3.4.1. Recoñece e clasifica oracións e construcións sintácticas.	CCL
B3.5. Recoñecer os nexos subordinantes e os tipos de oracións subordinadas.	GR2B3.5.1. Recoñece, clasifica, analiza e traduce correctamente os nexos subordinantes.	CCL
B3.6. Coñecer as funcións das formas non persoais do verbo.	GR2B3.6.1. Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións. GR2B3.6.2. Coñece, analiza e traduce correctamente as construcións de participio, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.	CCL
B3.7. Relacionar e aplicar coñecementos sobre elementos e construcións sintácticas da lingua grega en interpretación e tradución de textos de textos clásicos.	GR2B3.7.1. Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas gregas, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza. GR2B3.7.2. Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua grega, relacionándoos para traducilos cos seus equivalentes en galego e castelán.	CCL
B4.1. Coñecer as características dos xéneros literarios gregos, os seus autores e obras máis representativas, e as súas influencias na literatura posterior.	GR2B4.1.1. Describe as características esenciais dos xéneros literarios gregos, e identifica e sinala a súa presenza nos textos propostos.	CCL,CCEC
B4.2. Analizar, interpretar e situar no tempo textos mediante lectura comprensiva, distinguindo o xénero literario ao que pertencen, as súas características esenciais e a súa estrutura, se a extensión da pasaxe elixida o permite.	GR2B4.2.1. Realiza eixes cronolóxicos e sitúaneles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura grega. GR2B4.2.2. Distingue o xénero literario ao que pertence un texto, as súas características e a súa estrutura.	CMCCT,C CEC,CCL

B4.3. Coñecer os fitos esenciais da literatura grega como base da literatura e da cultura europea e occidental.	GR2B4.3.1. Explora a conservación dos xéneros e os temas literarios da tradición grega mediante exemplos da literatura contemporánea, e analiza o uso que se fixo deles.	CCL,CCEC
B4.4. Establecer relacións e paralelismos entre a literatura clásica e a posterior.	GR2B4.4.1. Pode establecer relacións e paralelismos entre a literatura grega e a posterior.	CCEC
B4.5. Coñecer os autores fundamentais da literatura coas súas obras principais.	GR2B4.5.1. Nomea autores representativos da literatura grega, encádraos no seu contexto cultural e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	CD,CCEC
B5.1. Coñecer, identificar e relacionar os elementos morfolóxicos da lingua grega en interpretación e tradución de textos gregos.	GR2B5.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos gregos para efectuar correctamente a súa tradución.	CCL
B5.2. Utilizar o dicionario e procurar o termo máis apropiado na lingua propia para a tradución do texto.	GR2B5.2.1. Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario para a tradución de textos, e identifica en cada caso o termo máis apropiado na lingua propia en función do contexto e do estilo empregado polo/a autor/a.	CCL,CD
B5.3. Realizar a tradución, a interpretación e o comentario lingüístico, literario e histórico de textos de grego clásico.	GR2B5.3.1. Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentario lingüístico, literario e histórico de textos.	CCL,CCEC
B5.4. Coñecer o contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.	GR2B5.4.1. Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos, partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	CSC,CCEC
B5.5. Identificar as características formais dos textos.	GR2B5.5.1. Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	CCL
B6.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e remontalos aos étimos gregos orixinais.	GR2B6.1.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e explica o seu significado a partir dos étimos gregos orixinais.	CCL
B6.2. Identificar a etimoloxía e coñecer o significado das palabras de orixe grega da lingua propia ou de outras, obxecto de estudo de léxico común e especializado.	GR2B6.2.1. Deduce e explica o significado de palabras da propia lingua ou de outras, obxecto de estudo, a partir dos étimos gregos dos que proceden.	CCL
B6.3. Coñecer, identificar e traducir o léxico grego.	GR2B6.3.1. Explica o significado de termos gregos mediante termos equivalentes en galego e en castelán. GR2B6.3.2. Deduce o significado de palabras	CCL

	gregas non estudadas a partir do contexto ou de palabras da súa lingua ou doutras que coñeza.	
B6.4. Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	GR2B6.4.1. Comprende e explica a relación entre termos pertencentes á mesma familia etimolóxica ou semántica.	CCL
B6.5. Recoñecer a etimoloxía e evolución das palabras da propia lingua.	GR2B6.5.1. Recoñece e distingue cultismos, termos patrimoniais e neoloxismos a partir do étimo grego, e explica as evolucións que se producen nun caso e en outro.	CCL
B6.6. Recoñecer e identificar os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico grego, a derivación e a composición, para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	GR2B6.6.1. Descompón palabras tomadas tanto do grego antigo como da lingua propia nos seus formantes, e explica o seu significado. GR2B6.6.2. Sabe descompor unha palabra nos seus formantes e coñecer o seu significado en grego, para aumentar o caudal léxico e o coñecemento da lingua propia.	CCL
B1.1. Coñecer as orixes dos dialectos antigos e literarios, clasificalos e localizalos nun mapa.	GR2B1.1.1. Delimita ámbitos de influencia dos distintos dialectos, situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	CCL,CD,C CEC

1.5 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Estándares de aprendizaxe	
GR2B1.1.1. Delimita ámbitos de influencia dos distintos dialectos, situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece os distintos dialectos gregos • Sitúa os principais
GR2B1.2.1. Compara termos do grego clásico e os seus equivalentes en grego moderno, constatando as semellanzas e as diferenzas que existen entre uns e outros e analizando a través das mesmas as características xerais que definen o proceso de evolución.	<ul style="list-style-type: none"> • Non procede
GR2B1.3.1. Coñece a pronuncia da lingua grega moderna e utiliza algunhas palabras e expresións básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece algunhas expresións moi básicas.
GR2B2.1.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece a analiza as formas nominais e pronominais máis frecuentes.
GR2B2.2.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece a analiza as formas verbais máis frecuentes.

GR2B2.2.1. Nomea e describe as categorías gramaticais, sinalando as características que as distinguen.	<ul style="list-style-type: none"> • Nomeas as categorías gramaticais.
GR2B2.4.1. Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e afixos, e procura exemplos doutros termos nos que estean presentes.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica os compoñentes dunha palabra.
GR2B2.5.1. Sabe determinar a forma, a clase e a categoría gramatical das palabras dun texto, detectando correctamente coa axuda do dicionario os morfemas que conteñen información gramatical.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica as clases de palabras dun texto.
GR2B3.1.1. Recoñece os valores dos casos gregos e os usos dos pronomes en frases e textos propostos.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os valores dos casos e os principais usos dos pronomes.
GR2B3.2.1. Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os valores das principais preposicións e identifica os complementos circunstanciais.
GR2B3.3.1. Coñece, identifica e traduce correctamente os usos modais propios da lingua grega.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece e identifica os usos modais. • Recoñece e clasifica oracións e as principais construcións sintácticas.
GR2B3.4.1. Recoñece e clasifica oracións e construcións sintácticas.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece e clasifica oracións e as principais construcións sintácticas.
GR2B3.5.1. Recoñece, clasifica, analiza e traduce correctamente os nexos subordinantes.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece, clasifica, analiza e traduce correctamente os nexos subordinantes máis frecuentes.
GR2B3.6.1. Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións. GR2B3.6.2. Coñece, analiza e traduce correctamente as construcións de participio, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica, analiza e traduce as formas nominais do verbo máis usuais, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.
GR2B3.7.1. Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas gregas, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza. GR2B3.7.2. Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua grega, relacionándoos para traducilos cos seus equivalentes en galego e castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e clasifica as principais tipos de oracións e construcións sintácticas relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza
GR2B4.1.1. Describe as características esenciais dos xéneros literarios gregos, e identifica e sinala a súa presenza nos textos propostos.	<ul style="list-style-type: none"> • Describe as características esenciais dos xéneros literarios gregos, e identifica e sinala a súa presenza en textos.
GR2B4.2.1. Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece os autores e obras dos xéneros literarios.

literatura grega. GR2B4.2.2. Distingue o xénero literario ao que pertence un texto, as súas características e a súa estrutura.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica o xénero literario en textos moi representativos.
GR2B4.3.1. Explora a conservación dos xéneros e os temas literarios da tradición grega mediante exemplos da literatura contemporánea, e analiza o uso que se fixo deles.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica a presenza dos xéneros e temas literarios propios da tradición clásica en textos actuais.
GR2B4.4.1. Pode establecer relacións e paralelismos entre a literatura grega e a posterior.	<ul style="list-style-type: none"> • Establece algún paralelismo entre a literatura grega e a posterior.
GR2B4.5.1. Nomea autores representativos da literatura grega, encádraos no seu contexto cultural e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • Nomea os autores representativos da literatura grega e cita as súas obras máis coñecidas.
GR2B5.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos gregos para efectuar correctamente a súa tradución.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza morfolóxica e sintacticamente textos gregos e tradúceos.
GR2B5.2.1. Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario para a tradución de textos, e identifica en cada caso o termo máis apropiado na lingua propia en función do contexto e do estilo empregado polo/a autor/a.	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza o dicionario e selecciona a acepción máis axeitada para a tradución de textos.
GR2B5.3.1. Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentario lingüístico, literario e histórico de textos.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecer nun texto traducido os elementos literarios esenciais.
GR2B5.4.1. Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos, partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	<ul style="list-style-type: none"> • Non procede
GR2B5.5.1. Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece o xénero de textos moi representativos.
GR2B6.1.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e explica o seu significado a partir dos étimos gregos orixinais.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e explica o seu significado a partir dos étimos gregos orixinais.
GR2B6.2.1. Deduce e explica o significado de palabras da propia lingua ou de outras, obxecto de estudo, a partir dos étimos gregos dos que proceden.	<ul style="list-style-type: none"> • Deduce e explica o significado de palabras da propia lingua ou de outras, obxecto de estudo, a partir dos étimos gregos dos que proceden.
GR2B6.3.1. Explica o significado de termos gregos mediante termos equivalentes en galego e en castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica o significado de termos gregos mediante termos equivalentes en galego e en castelán.
GR2B6.3.2. Deduce o significado de palabras gregas non estudadas a partir do contexto ou de palabras da súa lingua ou doutras que coñeza.	<ul style="list-style-type: none"> • Deduce o significado de algunhas palabras gregas non estudadas a partir do contexto ou de palabras da súa lingua ou doutras que coñeza.
GR2B6.4.1. Comprende e explica a relación entre termos pertencentes á mesma familia etimolóxica ou semántica.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica a relación entre termos pertencentes á mesma familia etimolóxica ou semántica.

GR2B6.5.1. Recoñece e distingue cultismos, termos patrimoniais e neoloxismos a partir do étimo grego, e explica as evolucións que se producen nun caso e en outro.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece e distingue cultismos, termos patrimoniais e neoloxismos a partir do étimo grego, e explica algunhas evolucións que se producen nun caso e en outro.
GR2B6.6.1. Descompón palabras tomadas tanto do grego antigo como da lingua propia nos seus formantes, e explica o seu significado. GR2B6.6.2. Sabe descompor unha palabra nos seus formantes e coñecer o seu significado en grego, para aumentar o caudal léxico e o coñecemento da lingua propia.	<ul style="list-style-type: none"> • Descompón palabras tomadas tanto do grego antigo como da lingua propia nos seus principais formantes, e explica o seu significado.

1.6 INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación
GR2B1.1.1. Delimita ámbitos de influencia dos distintos dialectos, situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B1.2.1. Compara termos do grego clásico e os seus equivalentes en grego moderno, constatando as semellanzas e as diferenzas que existen entre uns e outros e analizando a través das mesmas as características xerais que definen o proceso de evolución.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B1.3.1. Coñece a pronuncia da lingua grega moderna e utiliza algunhas palabras e expresións básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B2.1.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B2.2.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B2.2.1. Nomea e describe as categorías gramaticais, sinalando as características que as distinguen.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado

	<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B2.4.1. Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e afixos, e procura exemplos doutros termos nos que estean presentes.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B2.5.1. Sabe determinar a forma, a clase e a categoría gramatical das palabras dun texto, detectando correctamente coa axuda do dicionario os morfemas que conteñen información gramatical.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B3.1.1. Recoñece os valores dos casos gregos e os usos dos pronomes en frases e textos propostos.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B3.2.1. Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B3.3.1. Coñece, identifica e traduce correctamente os usos modais propios da lingua grega.	<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B3.4.1. Recoñece e clasifica oracións e construcións sintácticas.	
GR2B3.5.1. Recoñece, clasifica, analiza e traduce correctamente os nexos subordinantes.	<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B3.6.1. Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións. GR2B3.6.2. Coñece, analiza e traduce correctamente as construcións de participio, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.	<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B3.7.1. Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas gregas, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza. GR2B3.7.2. Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua grega, relacionándoos para traducilos cos seus equivalentes en galego e castelán.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B4.1.1. Describe as características esenciais dos xéneros literarios gregos, e identifica e sinala a súa	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora

presenza nos textos propostos.	<ul style="list-style-type: none"> • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B4.2.1. Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura grega. GR2B4.2.2. Distingue o xénero literario ao que pertence un texto, as súas características e a súa estrutura.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B4.3.1. Explora a conservación dos xéneros e os temas literarios da tradición grega mediante exemplos da literatura contemporánea, e analiza o uso que se fixo deles.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballo de investigación
GR2B4.4.1. Pode establecer relacións e paralelismos entre a literatura grega e a posterior.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballo de investigación
GR2B4.5.1. Nomea autores representativos da literatura grega, encádraos no seu contexto cultural e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B5.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos gregos para efectuar correctamente a súa tradución.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballo de investigación
GR2B5.2.1. Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario para a tradución de textos, e identifica en cada caso o termo máis apropiado na lingua propia en función do contexto e do estilo empregado polo/a autor/a.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballo de investigación
GR2B5.3.1. Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentario lingüístico, literario e histórico de textos.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballo de investigación
GR2B5.4.1. Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos, partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B5.5.1. Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B6.1.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e explica o seu significado a partir dos étimos gregos orixinais.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B6.2.1. Deduce e explica o significado de palabras da propia lingua ou de outras, obxecto de estudo, a partir dos étimos gregos dos que	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado

proceden.	<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B6.3.1. Explica o significado de termos gregos mediante termos equivalentes en galego e en castelán. GR2B6.3.2. Deduce o significado de palabras gregas non estudadas a partir do contexto ou de palabras da súa lingua ou doutras que coñeza.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B6.4.1. Comprende e explica a relación entre termos pertencentes á mesma familia etimolóxica ou semántica.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática por parte da profesora • Análise da produción do alumnado • Intercambios orais co alumnado • Probas escritas
GR2B6.5.1. Recoñece e distingue cultismos, termos patrimoniais e neoloxismos a partir do étimo grego, e explica as evolucións que se producen nun caso e en outro.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballos de investigación
GR2B6.6.1. Descompón palabras tomadas tanto do grego antigo como da lingua propia nos seus formantes, e explica o seu significado. GR2B6.6.2. Sabe descompor unha palabra nos seus formantes e coñecer o seu significado en grego, para aumentar o caudal léxico e o coñecemento da lingua propia.	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas • Traballos de investigación

1.7 METODOLOXÍA

- O enfoque metodolóxico deberá favorecer a capacidade do alumnado para aprender por si mesmo, traballar en equipo e aplicar os métodos apropiados de investigación para seguir aprendendo ao longo da súa vida.
- Os textos converteranse no punto de partida para traballar simultaneamente os aspectos morfosintácticos da lingua grega, o seu léxico e a súa relación co galego e co castelán, así como os aspectos culturais relacionados cos textos traballados.
- Proporase unha secuencia de traballo axeitada e graduada por medio dunha metodoloxía activa, preferentemente de tipo indutivo-contextual, en que as normas se convertan en posesión permanente e en automatismo lingüístico.
- O enfoque irá dirixido a que o alumnado desenvolva e afiance as súas propias técnicas de traballo, mediante unha estratexia de descubrimento.
- Procurarase xerar un clima na aula en que as alumnas e alumnos sintan a necesidade de participar activamente no proceso de ensino e aprendizaxe, asegurándonos de que esas interaccións, mesmo se son erróneas, sirvan de estímulo para intentalo de novo.

- Neste senso, crearanse contextos de aprendizaxe e avaliación que comprometan o alumnado e que o leven a planificar e avaliar as súas realizacións, identificando os avances e as dificultades, de cara a autorregular o seu propio e singular proceso de aprender a aprender.
- Promoverase a participación dos estudantes en pequenos traballos de investigación. Deberán ser orientados/as para que poidan acadar a capacidade de realizar un proxecto de investigación escolar de forma autónoma.
- Haberá que distinguir niveis de dificultade no contido e nas actividades para cubrir as diversas necesidades educativas do alumnado.
- Promoverase a utilización das TIC para informarse, aprender e comunicarse, e para utilizar con sentido crítico, como recurso formativo, materiais de procedencia diversa.

1.8 PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- Identificar e analizar, en textos orixinais gregos, os elementos morfosintácticos imprescindibles para a súa interpretación.
- Traducir e comentar textos gregos coa axuda do dicionario, comprendendo o seu sentido xeral.
- Identificar en textos gregos termos que sexan orixe de helenismos modernos.
- Elaborar traballos sinxelos sobre aspectos integrados nos contidos do curso manexando fontes de diversa índole, insistindo no interese do mundo clásico para a mellor comprensión do presente.
- Identificar e comentar elementos literarios esenciais de textos traducidos correspondentes aos diversos xéneros e recoñecer as súas estruturas básicas diferenciadoras.
- Ler as obras programadas no apartado de lecturas.

1.9 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

En cada avaliación realizaranse cando menos dúas probas, unha de carácter teórico e outra práctica. No primeiro incluíranse preguntas de morfoloxía, sintaxe e cuestións

relacionadas con contidos establecidos pola CIUG para as probas da ABAU. A proba práctica consistirá nunha ou varias traducións con dicionario.

A partir de finais da primeira avaliación ou a principios da segunda incluírase unha *relectio*, tradución sen dicionario, de textos, traballados previamente na aula, pertencentes ás selectas facilitada polo coordinador das probas da ABAU. Tendo en conta o tipo de exame que se propón nestas probas nos últimos anos, a cualificación obtida na *relectio* computará un 25% da parte práctica e a tradución con dicionario dun texto non pertencente ás selectas outro 25%.

Tamén se realizarán probas de vocabulario etimolóxico ao longo do curso, que non serán obxecto de recuperación. As cualificacións obtidas nestas probas computaranse como integrantes da parte teórica da materia.

As recuperacións, sempre posteriores á sesión de avaliación, afectarán ás partes teóricas, agás ás probas de vocabulario e ás traducións sen dicionario das que só excepcionalmente se realizará algunha. As probas de tradución con dicionario recuperaranse nas avaliacións sucesivas, por entender que a interpretación dos textos é un proceso lento e gradual. En determinadas circunstancias especiais e sempre segundo o criterio da profesora, poderase propoñer a realización dalgunha proba puntual de repetición ou recuperación desta parte dirixida a todos ou a algúns dos compoñentes do grupo. Non se realizará exame final.

A nota final será o resultado da media global da teoría e a práctica que se calculará do seguinte xeito: primeiro obterase a media da parte de teoría dividindo a suma das notas das tres avaliación entre tres, despois calcularase a media progresiva (tendo en conta que a cualificación da 1ª avaliación contará como unha nota, a da 2ª como dúas e a da 3ª como tres) das probas de tradución.

Requirirase unha cualificación mínima dun 4 para facer as medias compensatorias entre as probas teóricas e prácticas.

Nas distintas probas realizadas valorarase os contidos pero tamén a riqueza de vocabulario, a coherencia e precisión da redacción, así como a corrección ortográfica.

O traballo individual e colectivo tanto dentro da aula como naquelas tarefas encomendadas para a casa, a participación activa e respectuosa, a presentación e conservación do caderno de clase e o material didáctico, a puntualidade na entrega das tarefas encomendadas, a boa predisposición para a aprendizaxe, a actitude de respecto cara

aos compañeiros e á profesora, a observancia das normas de convivencia teranse en conta á hora de fixar as cualificación definitivas dos alumnos tanto nas distintas avaliacións celebradas ao longo do curso como na avaliación final.

O feito de utilizar calquera sistema fraudulento nun exame, e inclúese a exhibición dun aparato de telefonía móbil ou similar, suporá a avaliación como suspenso nesa avaliación.

Os criterios de promoción son os contemplados para todo o centro nos documentos pertinentes.

1.10 INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

A avaliación do proceso de ensino e da práctica docente será levada a cabo mediante rúbricas.

Rúbricas para o profesorado

	INDICADORES	VALORACIÓN	PROPOSTAS DE MELLORA
SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO APRENDIZAXE	1. Realiza a avaliación inicial ao principio de curso para axustar a programación ao nivel dos estudantes.		
	2. Detecta os coñecementos previos de cada unidade didáctica.		
	3. Revisa, con frecuencia, os traballos propostos na aula e fóra dela.		
	4. Proporciona a información necesaria sobre a resolución das tarefas e como pode melloralas.		
	5. Corrixe e explica de forma habitual os traballos e as actividades dos alumnos e as alumnas, e dá pautas para a mellora das súas aprendizaxes.		
	6. Utiliza suficientes criterios de avaliación que atendan de xeito equilibrado a avaliación dos diferentes contidos.		

	7. Favorece os procesos de autoavaliación e coavaliación.		
	8. Propón novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non foron alcanzados suficientemente.		
	9. Propón novas actividades de maior nivel cando os obxectivos foron alcanzados con suficiencia.		
	10. Utiliza diferentes técnicas de avaliación en función dos contidos, o nivel dos estudantes, etc.		
	11. Emprega diferentes medios para informar dos resultados os estudantes e os pais.		

	INDICADORES	VALORACIÓN	PROPOSTAS DE MELLORA
PLANIFICACIÓN	1. Programa a materia tendo en conta os estándares de aprendizaxe previstos nas leis educativas.		
	2. Programa a materia tendo en conta o tempo dispoñible para o seu desenvolvemento.		
	3. Selecciona e secuencia de forma progresiva os contidos da programación de aula tendo en conta as particularidades de cada un dos grupos de estudantes.		
	4. Programa actividades e estratexias en función dos estándares de aprendizaxe.		
	5. Planifica as clases de modo flexible, preparando actividades e recursos axustados á programación de aula e ás necesidades e aos intereses do alumnado.		
	6. Establece os criterios, procedementos e os instrumentos de avaliación e autoavaliación que permiten facer o seguimento do progreso de aprendizaxe dos seus alumnos e alumnas.		

	7. Coordínase co profesorado doutros departamentos que poidan ter contidos afíns á súa materia.		
--	---	--	--

	INDICADORES	VALORACIÓN	PROPOSTAS DE MELLORA
MOTIVACIÓN DO ALUMNADO	1. Proporciona un plan de traballo ao principio de cada unidade.		
	2. Considera situacións que introduzan a unidade (lecturas, debates, diálogos...).		
	3. Relaciona as aprendizaxes con aplicacións reais ou coa súa funcionalidade.		
	4. Informa sobre os progresos conseguidos e as dificultades encontradas.		
	5. Relaciona os contidos e as actividades cos intereses do alumnado.		
	6. Estimula a participación activa dos estudantes na clase.		
	7. Promove a reflexión dos temas tratados.		

Rúbricas para o alumnado

MATERIA:		
	Si	Non
Preparei con antelación o material necesario para a clase (caderno, estoxo, axenda, libro...)?		
Levei o material necesario á sesión?		
Tomei nota na axenda das actividades e os traballos pendentes e das datas importantes (exames, entrega de traballos, presentacións, autorizacións, excursións...)?		

Organicei o tempo que é necesario dedicarlle a cada tarefa e materia, tanto na aula coma na casa?		
Ordenei e clasifiquei os apuntamentos, as notas e as actividades da materia?		
Cumprín o plan de traballo que me propuxera seguir?		
Comprobei que cumprín con todas as miñas obrigas pendentes (actividades, traballos, estudo, preparación...)?		
Fun autónomo/a á hora de traballar na clase e na casa?		

Rexistro do traballo diario

	SI	NON
Planifiquei previamente a realización do traballo diario, e cumprino, completando as actividades e as tarefas encomendadas.		
Indiquei a data, o tema ao que corresponde e o enunciado da actividade (ou onde encontralo).		
Fun ordenado e limpo na redacción das actividades.		
Realicei un desenvolvemento lóxico, ordenado e completo da resolución das tarefas encomendadas.		
Plasmei de forma clara e concisa a formulación e o desenvolvemento das actividades.		
Engadín unha conclusión e/ou reflexión ao finalizar o traballo diario.		
Comprobei e corrixín as actividades, seguindo as explicacións dos meus compañeiros e compañeiras e do profesor ou profesora. Unha vez na casa, repasei os erros cometidos, e, en caso necesario, volvíñ realizar as devanditas actividades.		
Entreguei as actividades en tempo e forma, cumprindo cos requisitos establecidos para a súa elaboración.		
Realicei tarefas orixinais e creativas, empregando material alternativo e/ou complementario por iniciativa propia.		
Fun autónomo na realización do traballo diario, primando a aprendizaxe persoal sobre a realización completa das actividades (é preferible facer unha parte soa, que todo con axuda).		

1.11 ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

1. O departamento proporcionaralle cadernos de traballo ao alumnado con calquera das materias pendentes
2. O departamento ponse á disposición do alumnado para resolverlle as dúbidas que o caderno suscite.
3. A progresividade da materia de grego favorece a atención ao alumnado coa materia pendente.
4. O alumnado deberá entregar o caderno nas datas que o departamento determine e ás que se lles dará a oportuna publicidade.
5. Nas datas que se determinen realizarase unha proba final da materia pendente.
6. En caso de estar o alumno cursando o segundo curso da materia de bacharelato que ten pendente e, sendo esta chave, a superación da materia de segundo dará a materia de primeiro por superada.

Neste curso 2022-23 non hai alumnos con esta materia pendente.

1.12 PROCEDEMENTOS, RECUPERACIÓN, E AVALIACIÓN PARA ACREDITAR OS COÑECEMENTOS NECESARIOS EN DETERMINADAS MATERIAS, NO CASO DE BACHARELATO

Seguirase a lexislación vixente é o mesmo procedemento exposto para materias pendentes.

1.13 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE HAI QUE ADOPTAR SEGUNDO OS RESULTADOS

O proceso de avaliación inicial esixe que se atenda máis aos posibles recursos e capacidades do alumnado que ás posibles deficiencias que presenten, aínda que sen esquecer estas. Parece ser máis produtivo analizar as expectativas e intereses, as potencialidades que ten o alumnado co fin de proporcionarlles unha educación adaptada a eles que simplemente "constatar o baixo nivel que posúen".

Desde este suposto o primeiro que convén explorar e coñecer son as actitudes do alumnado fronte á materia, e en xeral aos grandes temas que poden tratarse desde un punto de vista interdisciplinar. O coñecemento destas actitudes proporcionará datos valiosos para organizar unhas actividades que fomenten a "motivación por aprender".

En segundo lugar, interesa coñecer as capacidades do alumnado en relación cos procedementos. Interesará coñecer o desenvolvemento de capacidades xerais (lectura, escritura, identificación, análise, ...) xa que teñen unha influencia na súa capacidade de progresar na materia. Ademais, debe tratar de coñecerse o grao de dominio dos procedementos básicos da materia que caben ser considerados como prerequisites na área; isto permitirá iniciar algunhas medidas de reforzo en caso necesario.

Ademais, convén indagar acerca dos graos de dominio en relación cos conceptos que son necesarios para o progreso na materia. Neste caso interesa observar non só a adquisición ou non de determinados conceptos relacionados coas nosas materias, senón os procesos seguidos polo alumnado que o levaron a concepcións erróneas. As capacidades que poderían explorarse neste caso poden ser: identificación, selección, interrelación, definición e aplicación á resolución de problemas.

Os instrumentos para recoller a información relevante para a avaliación inicial non teñen que basearse necesariamente en probas escritas. Este tipo de probas poden ser adecuada para determinados procedementos e algúns contidos conceptuais, pero non con carácter xeral; entre as súas vantaxes destaca que se dispón dun material escrito, individualizado e sempre revisable.

Como complemento á proba escrita traballaremos en grupos de debate, en técnicas en pequeno grupo, etc, o que nos indicará as tendencias xerais do grupo de alumnas e alumnos. A observación do alumnado e a súa anotación nun rexistro daranos información individualizada.

Outro instrumento que pode utilizarse é a entrevista, que pode realizarse de modo formal ou informal, ou simplemente mediante preguntas na clase. Intentaremos detectar pronto problemas e dificultades de aprendizaxe nalgunhas alumnas e alumnos.

Unha parte importante da información pode obterse da autoavaliación de alumnos e alumnas ou mediante actividades ou exercicios que impliquen un alto grao de valoración por parte do alumnado

1.14 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O departamento distingue niveis de dificultade nos contidos e nas actividades para cubrir as diversas necesidades educativas do alumnado. Así mesmo, contempla cambios na secuenciación e na temporalización para adaptarse á diversidade. Crearanse contextos de aprendizaxe e avaliación que comprometan o alumnado e que o leven a planificar e avaliar as súas realizacións, identificando os avances e as dificultades, de cara a autorregular o seu propio e singular proceso de aprender a aprender. Promoverase a participación do alumnado en pequenos traballos de investigación, coa orientación precisa para que poida acadar a capacidade de realizar un proxecto de investigación escolar de forma autónoma atendendo ás

diferentes capacidades de cadaquén. O departamento, nas diferentes materias, proporalle ao alumnado actividades especialmente deseñadas para atender á diversidade do alumnado. Promoverase a titoría entre iguais e o traballo colaborativo en grupos heteroxéneos.

1.15 CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Na materia de Grego traballaremos a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento, e a educación cívica e constitucional.

Traballarase na prevención da violencia de xénero, da violencia contra as persoas con discapacidade, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia, incluído o estudo do Holocausto xudeu como feito histórico.

Evitaranse os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.

Comprensión lectora, expresión oral e escrita e comunicación audiovisual

Este elemento transversal inscríbese nun marco de actitudes e valores que o individuo pon en funcionamento: o respecto ás normas de convivencia; o exercicio activo da cidadanía; o desenvolvemento dun espírito crítico; o respecto aos dereitos humanos e o pluralismo; a concepción do diálogo como ferramenta primordial para a convivencia, a resolución de conflitos e o desenvolvemento das capacidades afectivas en todos os ámbitos; unha actitude de curiosidade, interese e creatividade cara á aprendizaxe e o recoñecemento das destrezas inherentes a esta competencia (lectura, conversación, escritura, etcétera) como fontes de pracer relacionada co goce persoal e cuxa promoción e práctica son tarefas esenciais no reforzo da motivación cara á aprendizaxe.

Para o adecuado desenvolvemento desta competencia débese atender aos cinco compoñentes que a constitúen e ás dimensións nas que se concretan:

O compoñente lingüístico comprende diversas dimensións: a léxica, a gramatical, a semántica, a fonolóxica, a ortográfica e a ortoépica, entendida esta como a articulación correcta do son a partir da representación gráfica da lingua.

O compoñente pragmático-discursivo contempla tres dimensións: a sociolingüística (vinculada coa adecuada produción e recepción de mensaxes en diferentes contextos sociais); a pragmática (que inclúe as microfuncións comunicativas e os esquemas de interacción); e a discursiva (que inclúe as macrofuncións textuais e as cuestións relacionadas cos xéneros discursivos).

O compoñente sociocultural inclúe dúas dimensións: a que se refire ao coñecemento do mundo e a dimensión intercultural.

O compoñente estratéxico permítelle ao individuo superar as dificultades e resolver os problemas que xorden no acto comunicativo. Inclúe tanto destrezas e estratexias comunicativas para a lectura, a escritura, a fala, a escoita e a conversación, coma destrezas vinculadas co tratamento da información, a lectura multimodal e a produción de textos electrónicos en diferentes formatos; así mesmo, tamén forman parte deste compoñente as estratexias xerais de carácter cognitivo, metacognitivo e socioafectivas que o individuo utiliza para comunicarse eficazmente.

Este elemento transversal inclúe un compoñente persoal que intervén na interacción comunicativa en tres dimensións: a actitude, a motivación e os trazos de personalidade.

A aprendizaxe do Grego contribúe á adquisición e traballo desta elemento transversal coa lectura e comprensión de fontes escritas, coa elaboración e análise de textos, coas exposicións orais sobre diversos temas, coa utilización dun vocabulario moi amplo ao ter que manexar termos que proveñen do grego e do latín principalmente. Ademais, o alumno poderá afondar na comprensión da propia lingua e no uso desta como elemento esencial para a comunicación e para a adquisición de coñecementos.

Tecnoloxías da información e da comunicación

A competencia dixital é aquela que implica o uso creativo, crítico e seguro das tecnoloxías da información e a comunicación para alcanzar os obxectivos relacionados co traballo, a empregabilidade, a aprendizaxe, o uso do tempo libre, a inclusión e participación na sociedade.

Esta competencia supón, ademais da adecuación aos cambios que introducen as novas tecnoloxías na alfabetización, a lectura e a escritura, un conxunto novo de coñecementos, habilidades e actitudes necesarias hoxe en día para ser competente nunha contorna dixital.

Require de coñecementos relacionados coa linguaxe específica básica: textual, numérica, icónica, visual, gráfica e sonora, así como as súas pautas de descodificación e transferencia. Isto implica o coñecemento das principais aplicacións informáticas. Supón tamén o acceso ás fontes e o procesamento da información; e o coñecemento dos dereitos e as liberdades que asisten as persoas no mundo dixital.

Para o adecuado desenvolvemento deste elemento transversal resulta necesario abordar:

A información: isto supón a comprensión de como se xestiona a información e de como se pon á disposición dos usuarios, así como o coñecemento e manexo de diferentes motores de procura e bases de datos, sabendo elixir aqueles que responden mellor ás propias necesidades de información.

Igualmente, supón saber analizar e interpretar a información que se obtén, cotexar e avaliar o contido dos medios de comunicación en función da súa validez, fiabilidade e adecuación entre as fontes, tanto en liña como offline. E para rematar, a competencia dixital

supón saber transformar a información en coñecemento a través da selección apropiada de diferentes opcións de almacenaxe.

A comunicación: supón tomar conciencia dos diferentes medios de comunicación dixital e de varios paquetes de software de comunicación e do seu funcionamento así como os seus beneficios e carencias en función do contexto e dos destinatarios. Ao mesmo tempo, implica saber que recursos poden compartirse publicamente e o valor que teñen, é dicir, coñecer de que xeito as tecnoloxías e os medios de comunicación poden permitir diferentes formas de participación e colaboración para a creación de contidos que produzan un beneficio común. Iso supón o coñecemento de cuestións éticas como a identidade dixital e as normas de interacción dixital.

A creación de contidos: implica saber como os contidos dixitais poden realizarse en diversos formatos (texto, audio, vídeo, imaxes) así como identificar programas e aplicacións que mellor se adaptan ao tipo de contido que se quere crear. Supón tamén a contribución ao coñecemento de dominio público (wikis, foros públicos, revistas), tendo en conta as normativas sobre os dereitos de autor e as licenzas de uso e publicación da información.

A seguridade: implica coñecer os distintos riscos asociados ao uso das tecnoloxías e de recursos en liña e as estratexias actuais para evitalos, o que supón identificar os comportamentos adecuados no ámbito dixital para protexer a información, propia e doutras persoas, así como coñecer os aspectos aditivos das tecnoloxías.

A resolución de problemas: esta dimensión supón coñecer a composición dos dispositivos dixitais, os seus potenciais e limitacións en relación coa consecución de metas persoais, así como saber onde buscar axuda para a resolución de problemas teóricos e técnicos, o que implica unha combinación heteroxénea e ben equilibrada das tecnoloxías dixitais e non dixitais máis importantes nesta área de coñecemento.

A aprendizaxe do Grego supón o traballo con este elemento transversal posto que a súa dimensión histórica e cultural favorece que o alumnado utilice as novas tecnoloxías para seleccionar de forma adecuada diversas fontes de información, analízalas e interpretalas, valorar a súa validez e fiabilidade e traballar de xeito colaborador sobre os materiais seleccionados. Ademais, tamén fomenta a presentación de traballos en soporte dixital e favorece o desenvolvemento das habilidades necesarias para a súa exposición de forma autónoma que lles permita chegar a conclusións novas e resolver situacións de forma orixinal, sentíndose autores e protagonistas dos resultados e conclusións obtidos.

Acción que se vai realizar:

- ▶ Empregar varias fontes para a busca de información.
- ▶ Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- ▶ Elaborar información propia derivada da información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- ▶ Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
- ▶ Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.

- ▶ Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.

Emprendemento

O elemento transversal do emprendemento implica a capacidade de transformar as ideas en actos. Iso significa adquirir conciencia da situación na que se vai intervir ou resolver, e saber elixir, planificar e xestionar os coñecementos, destrezas ou habilidades e actitudes necesarios con criterio propio, co fin de alcanzar o obxectivo previsto.

Esta competencia está presente nos ámbitos persoal, social, escolar e laboral nos que se desenvolven as persoas, permitíndolles o desenvolvemento das súas actividades e o aproveitamento de novas oportunidades. Constitúe igualmente o alicerce doutras capacidades e coñecementos máis específicos, e inclúe a conciencia dos valores éticos relacionados.

Neste elemento transversal inclúese a capacidade de recoñecer as oportunidades existentes para as actividades persoais, profesionais e comerciais. Tamén inclúe aspectos de maior amplitude que proporcionan o contexto no que as persoas viven e traballan, tales como a comprensión das liñas xerais que rexen o funcionamento das sociedades e as organizacións sindicais e empresariais, así como as económicas e financeiras; a organización e os procesos empresariais; o deseño e a implementación dun plan (a xestión de recursos humanos e/ou financeiros); así como a postura ética das organizacións e o coñecemento de como estas poden ser un impulso positivo, por exemplo, mediante o comercio xusto e as empresas sociais.

Así mesmo, esta competencia require das seguintes destrezas ou habilidades esenciais: capacidade de análise; capacidades de planificación, organización, xestión e toma de decisións; capacidade de adaptación ao cambio e resolución de problemas; comunicación, presentación, representación e negociación efectivas; habilidade para traballar, tanto individualmente coma dentro dun equipo; participación, capacidade de liderado e delegación; pensamento crítico e sentido da responsabilidade; autoconfianza, avaliación e autoavaliación, xa que é esencial determinar os puntos fortes e débiles dun mesmo e dun proxecto, así como avaliar e asumir riscos cando estea xustificado (manexo da incerteza e asunción e xestión do risco).

Finalmente, require o desenvolvemento de actitudes e valores como: a predisposición a actuar dunha forma creadora e imaxinativa; o autocoñecemento e a autoestima; a autonomía ou independencia, o interese e esforzo e o espírito emprendedor. Caracterízase pola iniciativa, a creatividade e a innovación, tanto na vida privada e social coma na profesional. Tamén está relacionada coa motivación e a determinación á hora de cumprir os obxectivos, xa sexan persoais ou establecidos en común con outros, incluído o ámbito laboral. Así pois, para o adecuado desenvolvemento da competencia, sentido da iniciativa e espírito emprendedor resulta necesario abordar: A capacidade creadora e de innovación: creatividade

e imaxinación; autoconhecimento e autoestima; autonomía e independencia; interese e esforzo; espírito emprendedor; iniciativa e innovación.

A capacidade proactiva para xestionar proxectos: capacidade de análise; planificación, organización, xestión e toma de decisións; resolución de problemas; habilidade para traballar tanto individualmente coma de xeito colaborativo dentro dun equipo; sentido da responsabilidade; avaliación e autoavaliación.

A capacidade de asunción e xestión de riscos e manexo da incerteza: comprensión e asunción de riscos; capacidade para xestionar o risco e manexar a incerteza. As calidades de liderado e traballo individual e en equipo: capacidade de liderado e delegación; capacidade para traballar individualmente e en equipo; capacidade de representación e negociación. O sentido crítico e a responsabilidade.

A materia de Cultura clásica, Latín e Grego contribúen a fomentar a autonomía e iniciativa persoal e o espírito emprendedor na medida en que se utilizan procedementos que esixen planificar, avaliar distintas posibilidades e tomar decisións. A exposición de traballos individuais ou en grupo e a realización de debates implican valorar as achegas doutros compañeiros, aceptar posibles erros, e non se render ante as dificultades. En definitiva, achega posibilidades de mellora e fomenta o afán de superación.

Accións que se van realizar:

- ▶ Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- ▶ Ser constante no traballo, superando as dificultades.
- ▶ Xestionar o traballo do grupo, coordinando tarefas e tempos.
- ▶ Darlle prioridade á consecución de obxectivos de grupo fronte a intereses persoais.
- ▶ Dirimir a necesidade de axuda en función da dificultade da tarefa.
- ▶ Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.
- ▶ Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.

Educación cívica e constitucional

Este elemento transversal implica a habilidade e capacidade para utilizar os coñecementos e actitudes sobre a sociedade, entendida desde as diferentes perspectivas, na súa concepción dinámica, cambiante e complexa, para interpretar fenómenos e problemas sociais en contextos cada vez máis diversificados; para elaborar respostas, tomar decisións e resolver conflitos, así como para interactuar con outras persoas e grupos consonte normas baseadas no respecto mutuo e en conviccións democráticas. Ademais de incluír accións a un nivel máis próximo e mediato ao individuo como parte dunha implicación cívica e social. Trátase, polo tanto, de axuntar o interese por profundar e garantir a participación no funcionamento democrático da sociedade, tanto no ámbito público coma privado, e preparar as persoas para exercer a cidadanía democrática e participar plenamente na vida cívica e

social grazas ao coñecemento de conceptos e estruturas sociais e políticas e ao compromiso de participación activa e democrática.

Para poder participar plenamente nos ámbitos social e interpersonal é fundamental adquirir os coñecementos que permitan comprender e analizar de xeito crítico os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornas, así como as súas tensións e procesos de cambio. A mesma importancia ten coñecer os conceptos básicos relativos ao individuo, ao grupo, á organización do traballo, a igualdade e a non discriminación entre homes e mulleres e entre diferentes grupos étnicos ou culturais, a sociedade e a cultura. Así mesmo, é esencial comprender as dimensións intercultural e socioeconómica das sociedades europeas e percibir as identidades culturais e nacionais como un proceso sociocultural dinámico e cambiante en interacción coa europea, nun contexto de crecente globalización.

Os elementos fundamentais desta competencia inclúen o desenvolvemento de certas destrezas como a capacidade de comunicarse dun xeito construtivo en distintas contornas sociais e culturais, mostrar tolerancia, expresar e comprender puntos de vista diferentes, negociar sabendo inspirar confianza e sentir empatía. As persoas deben ser capaces de xestionar un comportamento de respecto ás diferenzas expresado de xeito construtivo.

O estudo da Cultura clásica, do Latín e do Grego desenvolve no alumnado actitudes de cidadáns activos e comprometidos mediante a comprensión do noso pasado, o estudo da configuración social e política, os acontecementos máis destacados da súa historia, o seu concepto de ocio e de traballo e a influencia que todo iso tivo na configuración da sociedade actual en todas as súas dimensións. A tolerancia, a capacidade de respectar as diferenzas e o diálogo como base dos acordos son algunhas das destrezas que o alumnado tamén adquire grazas ao papel mediador de Grecia e de Roma.

Accións que se van realizar:

- ▶ Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- ▶ Recoñecer a riqueza que supón a diversidade de opinións e ideas.
- ▶ Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- ▶ Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- ▶ Respectar os distintos ritmos e potencialidades.
- ▶ Involucrarse ou promover accións cun fin social.

1.16 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS EXTRAESCOLARES

Agardamos poder levar a cabo **unha ou dúas** das seguintes actividades extraescolares, pensadas para a súa realización en función das preferencias, intereses do alumnado e das

posibilidades organizativas coas que contemos.

- Museo de Pontevedra - Castro e museo de Santa Tegra - Baiona.
- Saídas ao teatro: asistencia dun día ao festival de teatro grecolatino de Lugo acompañada dunha visita á cidade de Lugo: museo, casa dos mosaicos, muralla...Dependendo das datas de celebración, poderán acudir ou non as alumnas/os de 2º de bacharelato.
- Este ano intentaremos acudir un día ao Arde Lucus en Lugo, dado que o curso pasado non nos foi posible. Esta actividade estará condicionada ás datas de celebración, esperamos que non coincidan cos exames finais de curso.
- Deixamos aberta a posibilidade de realizar outras actividades extraescolares en función dos programas e oportunidades que xurdan ao longo do presente curso. Non descartamos a posibilidade de organizar con outro centro, e na medida en que suscite o interese do noso alumnado, unha viaxe didáctica e cultural a calquera punto de España ou Europa que permita profundar no coñecemento do mundo clásico e da súa pervivencia na actualidade.

Estas actividades levarase a cabo preferentemente no 2º ou no 3º trimestre.

1.17 CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

A materia de grego ofrece moitas posibilidades para achegar o alumnado a lecturas moi diversas, por abarcar unha temática que se pode vincular con case todos os aspectos da cultura occidental, ben sexa a través da lingua ou dos múltiples temas culturais incluídos no currículo dos distintos niveis.

Continuarase coas actividades programadas de lecturas seleccionadas recomendadas para o alumnado, así como coa lectura e comentario na aula de textos clásicos e actuais de distinta índole e en distintos soportes para ilustrar ou completar o contido dos temas do currículo desta materia contribuíndo a mellorar a lectura comprensiva e a expresión oral e escrita.

Hai na biblioteca do centro unha ampla e variada bibliografía relacionada coa cultura clásica, adquirida maioritariamente cos orzamentos asignados anualmente aos departamentos de clásicas, ao concibir a lectura non só como parte da aprendizaxe, senón tamén como fonte de entretemento e pracer.

1.18 CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

O obxectivo básico consiste en que o alumnado acade unha certa competencia dixital definida nas seguintes capacidades:

Dispoñer de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información axeitadamente
Ser capaz de transformar esa información en coñecemento.

As habilidades que se van adquirir son:

- Acceso pertinente á información
- Tratamento axeitado da información
- Transmisión desa información en distintos soportes
- Utilización das TIC como elemento para informarse, aprender e comunicarse

Debido a que neste curso, o primeiro que o departamento de latín imparte a materia de grego, se utilizará un libro de texto de forma experimental, o acceso á información a través de internet converterase nun recurso moi importante e complementario ao material que recompilará a profesora. Polo tanto, será un medio presente en practicamente todas as sesións.

A prolífica produción que nos proporciona internet sobre os aspectos lingüísticos abordados nesta materia, pero especialmente os culturais, fai imprescindible a súa utilización, tanto no labor docente coma na consulta e na confección de traballos individuais ou en grupo por parte do alumnado.

Polo tanto esta materia contribúe ao tratamento da información e á competencia dixital, posto que é constante o manexo e selección de información a través de soportes electrónicos.

1.19 CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Se hai un departamento que contribúa á convivencia do centro sen dúbida é o de latín, en todos estes anos, e xa son moitos, a relación entre si e coa profesora dos alumnos que escollen esta materia foi sempre e segue sendo inmejorable. Esperamos que esta sintonía se estenda tamén á práctica docente desta nova materia para o departamento de latín.

Por outra parte a colaboración do departamento será plena en todas aquelas medidas que os distintos membros da comunidade educativa adopten para favorecer e mellorar a convivencia no centro.

1.20 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGAMACIÓN

A elaboración e entrega da programación anual de cada departamento no mes de setembro fai que inevitablemente esta teña que ser adaptada e se vexa sometida a unha constante revisión, posto que son os alumnos os que, necesariamente, coas súas características tanto individuais coma de grupo, así como o seu ritmo de aprendizaxe marcan, en parte, os contidos e a secuenciación dos mesmos.

Realizarase unha avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe, que estará baseada no principio de acción e reflexión sobre a propia práctica educativa e que introducirá tantos cambios como sexan necesarios non só na práctica docente senón tamén no que atinxe á programación.

Imos utilizar unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto; esta pódese realizar ao final de cada trimestre, para así poder recoller as melloras no seguinte. A devandita ferramenta descríbese a continuación:

ASPECTOS QUE SE VAN AVALIAR	DESTACAR...	MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización dos estándares de aprendizaxe			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Portfolio de evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención á diversidade			
Interdisciplinabilidade			

1.21 DOCENCIA SEMIPRESENCIAL OU TELEMÁTICA: metodoloxía e avaliación.

No suposto de que, debido á crise que estamos vivindo por mor do coronavirus, se tivese que desenvolver a docencia de forma semipresencial ou telematicamente, a docencia centrarase nos contidos considerados mínimos e imprescindibles para a continuidade do futuro proceso formativo do alumnado. Utilizaranse como ferramentas a aula virtual, o correo electrónico e a plataforma Cisco Webex facilitada pola Consellería de Educación, que agardamos fose mellorada con respecto ao curso pasado, debido aos seus frecuentes fallos.

As sesións de docencia por videoconferencia manteranse no horario específico de cada grupo, acordando o profesorado co alumnado as sesións que se celebrarán e cales se dedicarán a traballo autónomo do alumnado. Respetarase escrupulosamente o horario da materia para non interferir no horario doutras materias.

Durante as horas de docencia por videoconferencia o alumnado, sempre que sexa posible, buscará un espazo onde traballar que non invada a intimidade do seu fogar e activará, se dispón dela, a cámara se o profesorado llo solicita co fin de poder facer un seguimento do seu traballo/atención durante ese tempo de docencia.

Se en calquera momento se detectara que algún alumno/a non dispón dos medios necesarios para seguir o ensino de forma telemática, inmediatamente se poñería en coñecemento do equipo directivo para que, mediante as xestións oportunas, obteña e lle proporcione os recursos imprescindibles que garantan que o alumnado afectado poida seguir con normalidade o proceso de formación a través da docencia telemática.

Respecto á avaliación, se a docencia é semipresencial, as probas realizaranse de forma presencial os días que as alumnas/os acudan ao centro, estas serán o instrumento principal de avaliación por considerar que é o único instrumento que pode garantir a igualdade de condicións á hora da súa execución e evitar a desigualdade do apoio que as familias lles poden prestar aos estudantes nas tarefas que desenvolven de forma non presencial. Das actividades que o alumnado teña que realizar na súa casa por non poder acudir ao centro valorarase a correcta selección da información, o estrito cumprimento dos prazos de entrega, o seu aproveitamento, a boa presentación e a realización de acordo coas instrucións dadas. Non se valoraran aquelas tarefas que sexan un mero exercicio de copia e pega, onde non se observe un traballo de selección da información e elaboración propia.

Se non se puidesen realizar probas presenciais, e tendo en conta a dificultade de garantir que calquera proba telemática colectiva que se propoña sexa realizada exclusivamente polo alumnado sen contar con axuda externa, o que suporía unha grave discriminación para o alumnado que polas súas circunstancias familiares non podería contar con ese apoio, a avaliación levarase a cabo a través de probas telemáticas que, tendo en conta o número de alumnas/os, intentarase que sexan individuais e orais, se se poden celebrar desta maneira, estas probas converteranse no principal instrumento de avaliación.

As actividades, tarefas e traballos encomendados que se desenvolvan na casa valoraranse de acordo co seu aproveitamento, a correcta selección da información, a coidada presentación, o estrito cumprimento dos prazos de entrega, e a realización de acordo coas instrucións dadas. Non se valoraran aquelas tarefas que sexan un mero exercicio de copia e pega, onde non se observe un traballo de selección da información e elaboración propia.

Respecto ás tarefas que se plantexen na aula virtual, seguirase o seguinte procedemento:

- a) Aviso das tarefas: cada vez que o profesorado cree una nova tarefa para o alumnado, avisarao mediante o foro de comunicación do grupo de alumnado implicado.
- b) Recursos para a realización das tarefas: os recursos e materias necesarios para a realización das tarefas publicaranse no curso correspondente da aula virtual.
- c) Entrega e devolución das tarefas: especificarase a data e hora de entrega das tarefas e as condicións nas que estas deben ser entregadas.
- d) Características das tarefas: na medida do posible evitarase propoñer tarefas para entregar/devolver no mesmo día ou nun período de tempo moi curto e privilexíarase a entrega de tarefas cun prazo de varios días para favorecer así que o alumnado organice a súa axenda e o traballo semanal.

ÍNDICE

GREGO 2º BACHARELATO	2
1.1 Introducción.....	2
1.2 Obxectivos da etapa de bacharelato (currículo lomce)	4
1.3 Obxectivos por curso.....	5
1.4 Criterios de avaliación (relacionados cos respectivos estándares de aprendizaxe e competencias básicas)	6
1.5 Grao mínimo de consecución para superar a materia.....	9
estándares de aprendizaxe	9
1.6 Instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe	12
1.7 Metodoloxía	15
1.8 Procedementos e instrumentos de avaliación.....	16
1.9 Criterios de cualificación	16
1.10 Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.....	18
1.11 Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación de materias pendentas	22
1.12 Procedementos, recuperación, e avaliación para acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso de bacharelato	22
1.13 Avaliación inicial e medidas individuais e colectivas que hai que adoptar segundo os resultados.....	22
1.14 Medidas de atención á diversidade.....	23
1.15 Concreción dos elementos transversais.....	24
1.16 Actividades complementarias extraescolares.....	29
1.17 Contribución ao plan lector	30
1.18 Contribución ao plan tic	31
1.19 Contribución ao plan de convivencia	31
1.20 Procedementos para avaliar a propia programación	31
1.21 Docencia semipresencial ou telemática: metodoloxía e avaliación.....	33

Santiago, 22 de setembro de 2022

A handwritten signature in black ink, enclosed within a hand-drawn oval. The signature is stylized and appears to be 'Susana Fernández Rodríguez'.

Asdo.: Susana Fernández Rodríguez
Xefa do departamento de Grego

